

Protokoll fört vid det sextiotredje sammanträdet med styrelsen för Stiftelsen för Strategisk Forskning den 1 april 2004

Mötet genomfördes på Stallmästargården, Norrtull, Stockholm.

Deltagande ledamöter

Lena Hjelm-Wallén, ordförande
Per Andersson
Lars Björck
Ulla Grönlund, t o m § 13 delvis
Göran Johnsson
Håkan Lane, fr o m § 4 t o m § 13 delvis
Carola Lemne, fr o m § 5

Lennart Låftman, t o m § 8
Karin Markides
Birgit Norinder t o m § 13 delvis
Eva Olsson, ej § 6
Tuula Teeri
Jan Uddenfeldt

Deltagare från kansliet

Staffan Normark, VD
Björn Brandt, vice VD, sekreterare
Anders Sjölund, planeringschef
Ingela Agrell
Olle Edqvist, ej § 11
Karl-Olov Fentorp

Inger Florin
Kerstin Hagwall
Olof Lindgren
Birgitta Lundin
Lena-Kajsa Sidén
Henryk Wos

Adjungeringar

Jan-Eric Sundgren § 4
Thomas Johannesson § 5
Gunnar Öquist § 6
David Turner § 8
Jan-Erik Söderhielm § 9
Olof Sjöström § 13
Cecilia Hermansson § 13

§ 1 Fastställande av dagordning

Den utsända dagordningen godkändes.

§ 2 Ny ledamot, val av justerare, föregående mötes protokoll, adjungeringar, ev jäv

Jan Uddenfeldt, ny ledamot av styrelsen hälsades välkommen och presenterade sig.

Lars Björck utsågs att tillsammans med ordföranden justera protokollet.

Protokoll från styrelsens 62:a sammanträde hade sänts ut inför sammanträdet. Inga kommentarer förelåg.

Eva Olsson anmälde jäv beträffande § 6.

§ 3 Anmälan av beslut fattade med stöd av delegation

En förteckning över beslut fattade med stöd av delegation hade bifogats kallelsen (bilaga 1). Verkställande direktören kommenterade särskilt stödet till Diabetescentrum vid KI.

§ 4 Överenskommelse om finansiering av nätverk för mikrofabrikationslaboratorier i Sverige

Vetenskapsrådet genomförde i februari 2002 en utvärdering av tre större renrumsbaserade laboratorier för mikrofabrikation, Electrumlaboratoriet vid KTH, MC2 processlaboratorium vid Chalmers samt Ångströmlaboratoriet vid Uppsala universitet. I rapporten föreslås att ett nätverk etableras som en distribuerad nationell resurs för att utnyttja gjorda investeringar på bästa sätt och förbättra koordinationen mellan framtida investeringar och driftsmedel.

Fyra finansiärer, Vetenskapsrådet, VINNOVA, Knut och Alice Wallenbergs stiftelse och Stiftelsen för Strategisk Forskning har diskuterat att stödja nätverket med 60 milj kr under tre år varav de fyra finansiärerna vardera bekostar en fjärdedel eller 15 milj kr. Ett avtalsförslag har utarbetats. Verkställande direktören föreslår att stiftelsen ingår detta avtal och anslår totalt 15 milj kr under tre år till nätverket. Jan-Eric Sundgren, rektor vid Chalmers tekniska högskola, gav en översikt över verksamheten vid laboratorierna.

I diskussionen betonades att detta är en engångssatsning, att åtgärder vidtas under perioden så att problemen åtgärdas, att en årlig rapportering krävs samt att stiftelsen ges insyn och påverkansmöjligheter i processen.

Styrelsen *beslöt*

- att uppdra åt verkställande direktören att med beaktande av de synpunkter som framkommit i diskussionen underteckna överenskommelsen mellan Vetenskapsrådet, VINNOVA, Knut och Alice Wallenbergs stiftelse och Stiftelsen för Strategisk Forskning om nätverk för finansiering av mikrofabrikationslaboratorier, samt
- att under förutsättning att övriga parter bidrar i enlighet med plan, anslå högst 15 milj kr enligt detta avtal till Vetenskapsrådet som värmyndighet, med förbehållet att före utbetalning av medel för det tredje årets verksamhet skall en utvärdering föreligga för stiftelsens godkännande.

§ 5 Utlysning av strategiska forskningscentra

Styrelsen beslöt i juni 2003 att tentativt avsätta en ram på 600 milj kr för utlysning av strategiska centra inom stiftelsens hela verksamhetsområde och tillsätta en beredningskommitté med uppgift att utforma ett förslag till utlysning. Utlysningkommittén har under februari och mars 2004 arbetat med utlysningen och proceduren för beredning och beslutade vid möte den 19 mars 2004 om ett förslag som överlämnats till verkställande direktören. Verkställande direktören föreslår styrelsen att besluta i enlighet med kommitténs förslag.

Thomas Johannesson, ordförande i utlysningkommittén, presenterade förslaget till utlysningstext. Styrelsen diskuterade förslaget och föreslog vissa förändringar, bl a för att tydliggöra formerna för samverkan med Vetenskapsrådet, VINNOVA och Formas, skärpa utvärderingskriterierna, göra texten mer visionär och mindre traditionell, samt betona implementering och nyföretagande.

Styrelsen *beslöt*

- att fastställa utlysningstexten (bilaga 2) med de ändringar som föranleddes av diskussionen, samt
- att uppdra åt verkställande direktören att genomföra utlysningen av strategiska forskningscentra inom stiftelsens hela verksamhetsområde inom en budgetram av högst 600 milj kr och bereda inkomna förslag i enlighet med förslaget.

§ 6 Anslag till särskilt framstående forskare (SIG)

Styrelsen beslöt den 9-10 april 2003 att utlysa ett program för seniora forskare omfattande 20 anslag på vardera 1,5 milj kr för ett års verksamhet och med en avsikt att i en andra etapp i inbördes konkurrens utlysa ytterligare medel för tre års forskningsverksamhet för berörda forskare. 30 milj kr avsattes ur budgeten för 2003 för den första etappen. En beredningskommitté tillsattes med Gunnar Öquist, KVA, som ordförande.

Stiftelsen inbjöd till ansökningar inom programmet och vid ansökningstidens utgång den 30 oktober hade 144 ansökningar inkommit. Urvalet har sedan gjorts av beredningskommittén i tre steg. I sista steget anlätades också internationella granskare. Verkställande direktören föreslår, i enlighet med beredningskommitténs rekommendation, styrelsen besluta att bevilja anslag till 18 forskare i denna etapp.

Gunnar Öquist presenterade förslaget.

Styrelsen *beslöt*

att bevilja 18 anslag på vardera 1,5 milj kr för ett års verksamhet för nedanstående forskare:

Aulin	Tor	Chalmers
Borrebaeck	Carl	LU
Bäckvall	Jan-Erling	SU
Claeson	Tord	Chalmers
Friberg	Ari T.	KTH
Hajdu	Janos	UU
Hultman	Lars	LiU
Johansson	Börje	KTH
Jonson	Mats	Chalmers
Jönsson	Bo	LU
Kirsebom	Leif	UU
Lundström	Ingemar	LiU
Nordén	Bengt	Chalmers
Peterson	Carsten	LU
Rantzer	Anders	LU
Tenhunen	Hannu	KTH
Wallentin	Lars	UU
Yakimova	Rositza	LiU, samt

att resterande medel om 3 milj kr reserveras för gemensamma övergripande insatser och samordningsuppgifter inom programmet.

Eva Olsson deltog inte i beslut under denna punkt.

§ 7 Samarbete med Genome Canada

Styrelsen avsatte den 4 juni 2004 § 14 totalt 15 milj kr för en utlysning av samarbetsprojekt med centra som stöds av Genome Canada. En nordisk beredningsgrupp under ledning av professor Lars Rask, Uppsala universitet har, baserat på en internationell granskning, bedömt 21 inkomna ansökningar. Verkställande direktören föreslår, i enlighet med gruppens förslag, att medel anvisas till totalt sex projekt enligt bifogad redovisning (bilaga 3).

Styrelsen *beslöt*

att fördela sammanlagt 15 milj kr för samarbetsprojekt med Genome Canada enligt nedan

Siv Andersson, Uppsala universitet,	3 milj kr,
Rishikesh Bhalerao, SLU Umeå,	3 milj kr,
Anders Blomberg, Göteborgs universitet,	3 milj kr,
Vladislav Orekhov, Göteborgs universitet,	1,5 milj kr,
Maria Sunnerhagen, Linköpings universitet,	1,5 milj kr, samt
Claes Wahlestedt, Karolinska institutet,	3 milj kr för hans projekt med C.elegans.

§ 8 Strategisk engångsinsats tillsammans med Göteborgs universitet

Stiftelsen har i budgeten för 2003 planerat 10 milj kr för en strategisk engångsinsats tillsammans med Göteborgs universitet avseende marin forskning. Av dessa medel har 500 kkr redan disponerats för ett planeringsanslag.

Ansökan från Göteborgs universitet (GU) avser en satsning på förnyelse och utveckling av ett interdisciplinärt forskningscentrum med syfte att skapa ett spetskompetensområde för marin forskning vid universitetet och inom regionen. Satsningen avser också att utveckla en tvärvetenskaplig marin forskarskola och samordna samarbete mellan olika fakulteter samt andra organisationer vid västkusten. Universitetets ledning stödjer starkt denna profilering inom den marina verksamheten.

Ärendet har beretts genom att ansökan bedömts av en svensk och två internationella utvärderare. Utvärderarna framförde olika positiva och kritiska synpunkter på ansökan. I samråd med stiftelsen har de sökande utarbetat ett tillägg med kommentarer till utvärderarnas utlåtanden. Verkställande direktören föreslår att ett engångsanslag om 9.5 milj kr beviljas till GU.

Professor David Turner, dekanus vid naturvetenskapliga fakulteten, presenterade förslaget.

Styrelsen diskuterade förslaget och såg positivt på forskningsområdet och dess betydelse för Sverige men ställde sig kritisk till ansökans fokus och brist på tydlig motfinansiering.

Styrelsen *beslöt*

att avslå ansökan.

§ 9 Årsredovisning och bokslut 2003

Stiftelsen skall i enlighet med stiftelselagen och stiftelsens stadga upprätta årsredovisning. Denna skall enligt stadgan (§ 13) bestå av resultaträkning och balansräkning samt en förvaltningsberättelse, som förutom sedvanliga uppgifter skall innehålla uppgifter om hur stiftelsens ändamål tillgodosätts under räkenskapsåret.

Revisorsgruppen bestående av auktoriserade revisorn Jan-Erik Söderhielm, Ernst & Young, revisionschefen Staffan Nyström, Riksrevisionen, f d riksmarskalk Gunnar Brodin och lagman Anders Iacobaeus har granskat stiftelsens förvaltning och årsredovisning. Jan-Erik Söderhielm presenterade revisionsberättelsen och noterade särskilt att den interna kontrollen är god samt att styrelseledamöterna och verkställande direktören inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Styrelsen diskuterade årsredovisningen och enades om ett antal smärre förändringar i den utsända verksamhetsredovisningen. Den slutliga årsredovisningen görs tillgänglig på stiftelsens webbplats.

Styrelsen *beslöt*

att med några förändringar i den utsända texten fastställa årsredovisningen för 2003 och när revisorerna lämnat sin rapport lägga den till handlingarna.

§ 10 Utseende av ordförande i programkommittéer för Livsvetenskaper och Informationsteknik

Styrelsen *beslöt*

att utse Rolf Skoglund, ID Invest AB, till ordförande för programkommittén inom informationsteknikområdet samt Lars Rask, Uppsala universitet, till ordförande för programkommittén för strategiska centra inom livsvetenskapsområdet.

§ 11 Forskningsprojekt om internationalisering av svensk forskning

Institutet för studier av utbildning och forskning, SISTER, där stiftelsen är en av grundarna och den största enskilda finansiären ansöker om medel för ett forskningsprojekt kring internationaliseringen av svensk forskning. Avsikten är att Olle Edqvist, internationell chef vid stiftelsen skall anställas vid SISTER för att genomföra den angivna forskningsuppgiften och att finansieringen delas mellan Riksbankens Jubileumsfond, STINT, VINNOVA och stiftelsen. Verkställande direktören föreslår att stiftelsen bidrar med en tredjedel av den totala projektbudgeten om 3 milj kr. Huvuddelen av projektkostnaden avser Edqvists lön.

Styrelsen *beslöt*

att stiftelsen bidrar med 1 milj kr till forskningsprojektet under förutsättning att en tillfredsställande samlad finansiering av projektet kan åstadkommas.

§ 12 Information och meddelanden

Inkomna ärenden

Förteckning över inkomna ärenden hade bifogats kallelsen. Verkställande direktören anmälde frågan om oplanerade ansökningar vid sidan av normala utannonseringar och redovisade att han i vissa fall vill diskutera berörda frågor i styrelsen före beslut om avslag eller vidare beredning. Han redovisade exempelvis sin tveksamhet till fortsatt stöd till biomedicinska forskarskolor som stiftelsen stött under ett antal år och styrelsen ställde sig bakom denna bedömning.

Karin Markides efterlyste en sammanställning över olika engångsanslag beviljade över tid till enskild högskola, t ex Karolinska Institutet.

Ny styrelseledamot

Anmäldes att regeringen den 19 februari utsett tekn dr Jan Uddenfeldt att fr o m den 20 februari t o m den 31 december 2005 vara ledamot av stiftelsens styrelse.

Stiftelsens kapital

Stiftelsens totala förmögenhet den 29 februari 2004	8 885 milj kr
Beviljade ej utbetalda anslag vid årsskiftet 03/04	2 142 milj kr
Nya åtaganden under 2004	5 milj kr
Utbetalt under 2004 t o m 29 februari	87 milj kr

Stiftelsekonferensen den 9 mars

Konferensen genomfördes med stort deltagande på Norra Latin. Huvuddelen av konferensen återutsändes fredag den 12 mars i SVT 24.

Bolagsstämma i Interaktiva Institutet

Bolagsstämman äger rum den 22 april då bl a styrelseledamöter skall utses. Nuvarande ledamöter är Bernt Ericson, ordförande, Marie Björkman, Björn Brandt, Carl Fredriksson, Peter Gårdenfors, Jonas Ryberg och Annika Öhrner. Brandt och Olof Lindgren representerar stiftelsen vid stämman. Styrelsen såg behov av att tydligare formalisera procedurerna vid utseende av styrelseledamöter, t ex genom en nomineringskommitté. Man såg också positivt på att få in en representant från stiftelsens styrelse i institutets styrelse utöver befintlig kanslirepresentation.

Remiss "En ny doktorsutbildning"

Stiftelsen har beretts tillfälle yttra sig över utredningen om en ny doktorsutbildning. Sammanfattning av betänkandet hade bifogats kallelsen. Verkställande direktören utarbetar ett förslag till yttrande inför styrelsens junisammanträde. Ytrandet förutsätts fokusera på stiftelsens uppgifter i det svenska forskningssystemet.

EMBL-nod i Sverige

Förfrågan om att bilda en svensk filial till Europeiska Molekylärbiologiska Laboratoriet i Heidelberg har inkommit. Verkställande direktören avser att medverka i diskussioner med övriga potentiella delfinansiärer och eventuellt återkomma till styrelsen med förslag.

Strukturgenomik

En större ansökan om stöd till ett av flera finansiärer samfinansierat centrum för strukturgenomik med medverkan från Canada, Storbritannien och ev Sverige föreligger. Finansieringssituationen för ett potentiellt svenskt deltagande är oklar. Knut & Alice Wallenbergs stiftelse, Astra Zeneca och andra förutsätts medverka för att frågan över huvud taget skall vara aktuell.

Brysselseminarium

Stiftelsen medverkar i ett projekt för att ge svensk forskning större synlighet i Bryssel (EU-kommissionen och andra EU-länder), organiserat av den svenska EU-delegationen och EU-FoU-rådet. Ett seminarium planeras genomföras i november där stiftelsen bör engagera tunga svenska forskningsföreträdare med stiftelseanknytning som föreläsare.

Utlysning Bio-X

Utlysningkommittén för programmet är under tillsättning. Förslag till utlysningstext planeras föreligga till stiftelsens junisammanträde.

Ny LST-panelordförande

Av jävsskäl har Anders Liljas, Lunds universitet trätt in som ny ordförande i LST –panelen för beredning av ansökningarna inom det nya INGVAR-programmet.

Styrelsemötet den 22 oktober

Styrelsemötet planeras genomföras vid något lärosäte. Chalmers tekniska högskola har anmält intresse för att tillsammans med Göteborgs universitet stå som värd för mötet. Mötet kommer företrädesvis att börja redan den 21 oktober på sen eftermiddag med övernattnig i Göteborg.

§ 13 Verksamhetsplanering

Styrelsen diskuterade preliminärt verksamhetsplaneringen för 2005 och framåt utgående från en muntlig inledning av verkställande direktören. Diskussionen kommer att fortsätta vid junimötet då planeringsramar för budgeten 2005 – 2007 bör fastställas.

Olof Sjöström, ordförande och Cecilia Hermansson, ledamot i stiftelsens kapitalutskott redovisade aktuella frågor i kapitalförvaltningen och en makroekonomisk överblick.

Diskussion om utvärderingsfrågor bordlades till junisammanträdet.

§ 14 Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes.

Björn Brandt
sekreterare

Lars Björck
vald justerare

Lena Hjelm-Wallén
ordförande